

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Prírodná rezervácia Katarína je chráneným územím od roku 1984, kedy bola Úpravou Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 62/1984-32 z 30. apríla 1984 vyhlásená za chránené nálezisko. Od roku 1995 je prírodnou rezerváciou podľa zákona č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (zaradená pod č. 115 do prílohy č. 3 k tomuto zákonu – prírodné rezervácie v Slovenskej republike ku dňu účinnosti tohto zákona). Na základe vyhlášky Krajského úradu životného prostredia Trnava č. 1/2004 z 9. júla 2004, ktorou sa určuje stupeň ochrany niektorých prírodných rezervácií, prírodných pamiatok a národnej prírodnej rezervácie Dubník platí na území prírodnej rezervácie 4. stupeň ochrany podľa § 15 zákona o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“). V ochrannom pásme, ktoré bolo vymedzené podľa § 17 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. vo vzdialenosti 100 m smerom von od hranice prírodnej rezervácie, platí 3. stupeň ochrany podľa § 14 zákona č. 543/2002 Z. z. Chránené územie bolo vyhlásené pre ochranu vzácných lesných spoločenstiev, ktoré tu majú severnú hranicu svojho rozšírenia, hlavne biotopov dubovo-hrabových lesov, dubových xerotermofilných lesov a skalných stepí.

Prírodná rezervácia Katarína nie je súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000 ani územím medzinárodného významu. Prekrýva sa s Chránenou krajinou oblasťou Malé Karpaty.

Opätovným vyhlásením prírodnej rezervácie Katarína dôjde k vylúčeniu parcely č. 2964/9 a časti parcely č. 2970/2 evidovaných v registri „C“ katastra nehnuteľností v katastrálnom území Dechtice s výmerou 0,83 ha a to v severnej časti, kde sa nachádzajú ruiny kostola a kláštora svätej Kataríny Alexandrijskej. Ide o pôvodne barokové stavby, ktoré majú veľkú kultúrno-historickú hodnotu a kde sú od roku 1997 realizované konzervačné práce, ako aj archeologický a geofyzikálny výskum. Ochrane ruín pred zrútením a ich odborným zakonzervovaním sa venuje Občianske združenie Katarínka. Vylúčenie tejto malej časti lokality, resp. zníženie na 2. stupeň ochrany, uľahčí odborné rekonštrukčné práce pre ďalšiu obnovu tejto národnej kultúrnej pamiatky.

Opätovným vyhlásením prírodnej rezervácie Katarína tiež prestane platiť ochranné pásmo prírodnej rezervácie Katarína, ktoré sa na výmere 19,57 ha prekrýva s Chránenou krajinou oblasťou Malé Karpaty. Tu bude platiť 2. stupeň ochrany podľa § 13 zákona č. 543/2002 Z. z., pričom zvyšná menšia časť ochranného pásma s výmerou 5,72 ha (väčšina je vedená ako orná pôda) bude v 1. stupni ochrany, t. j. mimo osobitne chránených častí prírody a krajiny.

Časť chráneného územia a jeho ochranné pásmo, u ktorých dôjde k zníženiu stupňa ochrany, majú len minimálnu hodnotu z hľadiska záujmov ochrany prírody. Podmienky pre zabezpečenie priaznivého stavu predmetu ochrany prírodnej rezervácie Katarína budú aj naďalej zachované.

Zámer na zmenu chráneného územia v súlade s postupom podľa § 50 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. a § 53 zákona č. 543/2002 Z. z. bol oznámený verejnou vyhláškou Okresného úradu Trnava dňa 11. júla 2024. Listom z 16. septembra 2024 Okresný úrad Trnava informoval Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky o ukončení procesu. Nakoľko k zámeru neboli doručené žiadne pripomienky, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky navrhlo návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje prírodná rezervácia Katarína (ďalej len „návrh nariadenia vlády“), zaradiť do Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025. Súčasne došlo, predovšetkým vzhľadom na novelu zákona č. 543/2002 Z. z., k aktualizáciu projektu ochrany, ako podkladu pre zmenu ochrany chráneného územia, ktorý vypracovala Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky. Projekt ochrany, ako aj jeho aktualizácia, sú zverejnené na webovom sídle <https://www.sopsr.sk/prkatarina/>.

Návrh nariadenia vlády bude mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý je rozpočtovo zabezpečený. Predpokladané sú jednorazové výdavky na označenie hranice navrhovanej prírodnej rezervácie Katarína podľa zákona č. 543/2002 Z. z. a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 170/2021 Z. z.“) vo výške 260 €. Návrhom nariadenia vlády nedôjde k obmedzeniu bežného obhospodarovania. Predpokladá sa pozitívny i negatívny vplyv na životné prostredie pričom sa nepredpokladá vplyv na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany prírodnej rezervácie Katarína.

Návrh nariadenia vlády nepredpokladá vplyv na sociálne ani na podnikateľské prostredie, na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, informatizáciu spoločnosti a služby verejnej správy pre občana.

Návrh nariadenia vlády nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh nariadenia vlády je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K § 1 a prílohe č. 1

Vyhlasuje sa prírodná rezervácia Katarína. Hranica prírodnej rezervácie je vymedzená v prílohe č. 1.

K § 2

Celková výmera prírodnej rezervácie je 17,17 ha. Územie navrhovanej prírodnej rezervácie sa vymedzuje prostredníctvom príslušného okresu a katastrálneho územia. Prírodná rezervácia Katarína sa nachádza v okrese Trnava v katastrálnom území Dechtice na parcelách č. 2883/2, 2889, 2951, 2952, 2953, 2954/1, 2954/2, 2955, 2956, 2957, 2958, 2959, 2964/8, 2965, 2974/4, 2979, 2980 registra „C“ katastra nehnuteľností.

V tejto časti nariadenia vlády sa ďalej uvádza, kde je možné nájsť podklady, v ktorých je zakreslená hranica prírodnej rezervácie. Pre potreby praxe budú grafické podklady, v ktorých je zakreslená hranica prírodnej rezervácie Katarína, uložené podľa miestnej príslušnosti na Okresnom úrade Trnava. Ďalším zdrojom informácií o prírodnej rezervácii Katarína je Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny (ďalej len „štátny zoznam“), do ktorého sa podľa § 51 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. opäťovne zapíše prírodná rezervácia po schválení nariadenia vlády. Štátny zoznam, ako aj výpisy z neho, sú verejnosti prístupné. Zdrojom informácií je aj kataster nehnuteľností, keďže chránené územia sú predmetom evidencie katastra nehnuteľností. Podľa § 51 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. okresný úrad na základe podkladov predložených Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky vyznačí chránené územie v katastri nehnuteľností po jeho zápise do štátneho zoznamu. V katastri nehnuteľností bude územie prírodnej rezervácie Katarína evidované jednak v súbore geodetických informácií (zobrazením hranice, pričom platí, že vyznačením hranice sa nevytvára nová parcela), ako aj v súbore popisných informácií - kódom druhu chránenej nehnuteľnosti „104 Prírodná rezervácia“. Technickým podkladom na zápis priebehu týchto hraníc do katastra nehnuteľností je zjednodušený operát geometrického plánu.

K § 3 a prílohe č. 2

Upravuje sa účel a predmet ochrany prírodnej rezervácie. Účelom jej vyhlásenia je zabezpečenie priaznivého stavu predmetu ochrany prírodnej rezervácie Katarína, ktorý je uvedený v prílohe č. 2. Sú ním biotopy európskeho významu: Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180) a Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (* 91H0), biotop národného významu: Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské a biotopy druhov rastlín národného významu: modruška pošvatá (*Limodorum abortivum*), vstavač purpurový (*Orchis purpurea*) a prilbovka dlholistá (*Cephalanthera longifolia*). Biotopy európskeho významu sú označené v súlade s prílohou č. 1 časť A k vyhláske č. 170/2021 Z. z. Biotopy národného významu sú označené v súlade s prílohou č. 1 časť B k vyhláske. Biotopy druhov rastlín národného významu sú označené v súlade s prílohou č. 4 časť A k vyhláske č. 170/2021 Z. z.

Ciele starostlivosti o prírodnú rezerváciu, opatrenia na ich dosiahnutie a zásady využívania územia upravuje program starostlivosti o chránené územie podľa § 54 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z.

K § 4

Na území prírodnej rezervácie platí 4. stupeň ochrany podľa § 15 zákona č. 543/2002 Z. z.

K § 5

Účinnosť nariadenia vlády sa vzhľadom na predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu a potrebnú levisvakačnú lehotu navrhuje k 15. februáru 2026.